

Memòria arqueològica de les obres d'excavació d'una fossa de Grua al Carrer Maximí Fornés núm. 14-16 del municipi de Rubí

Javier González

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

**MEMÒRIA ARQUEOLÒGICA DE LES OBRES
D'EXCAVACIÓ D'UNA FOSSA DE GRUA AL CARRER
MAXIMÍ FORNÉS NÚM. 14-16 DEL MUNICIPI DE RUBÍ
(VALLÈS OCCIDENTAL).**

PROMOTOR:

TELLIRANA S.L.

REALITZACIÓ:

ARQUEOCIÈNCIA SERVEIS CULTURALS SL

Direcció:
Javier González

Manresa, 14 de febrer de 2008

INDEX

FITXA TÈCNICA.

1. INTRODUCCIÓ.

2. ANTECEDENTS.

3. MOTIUS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS.

4. METODOLOGIA.

5. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS I RESULTATS.

6. BIBLIOGRAFIA.

FITXA TÈCNICA.

Projecte: Memòria arqueològica de les obres d'excavació d'una fossa de grua al carrer Maximí Fornés núm. 14-16.

Municipi: Rubí.

Comarca: Vallès Occidental.

Coordenades UTM: X: 419141 Y: 4594256 Z: 123'5 m.s.n.m

Dades intervenció: Del 17 al 31 de Desembre de 2007.

Directors: Javier González Muñoz

Promotor: Tellirana S.L.

1. INTRODUCCIÓ

Rubí es troba situat a la part meridional de la comarca del Vallès Occidental, i pertany al partit judicial de Terrassa. El seu terme municipal té una superfície de 32'01 km² i limita al nord amb Terrassa, a l'est amb Sant Quirze i Sant Cugat i a l'oest amb Ullastrell i Castellbisbal. La riera de Rubí travessa el terme de nord a sud. La major part del casc urbà actual, que es troba situat a una altitud de 123m sobre el nivell del mar, està emplaçat a la riba esquerra de la riera.

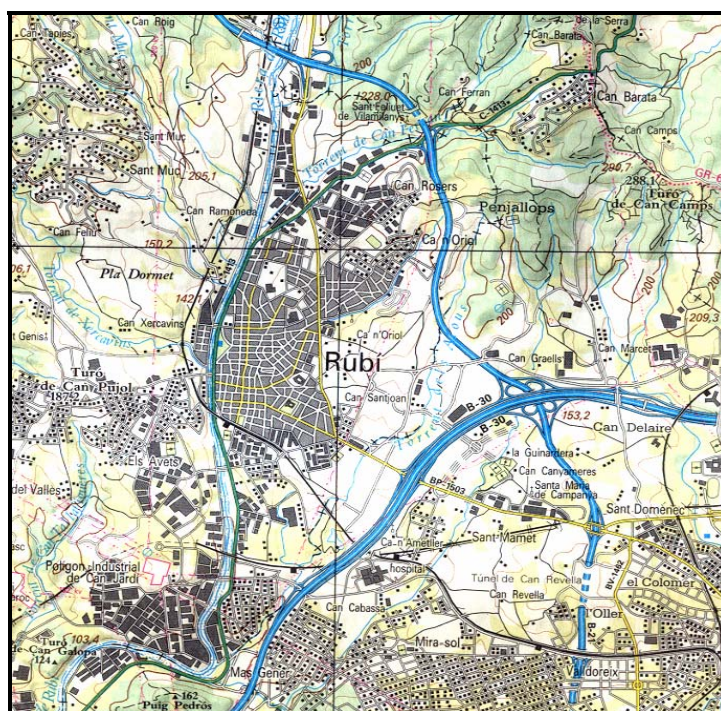

Fig 1. Plànol del terme municipal de Rubí (Vallès Occidental).
Escala 1: 50000. Mapes Comarcals de Catalunya. GENCAT.

Les coordenades UTM del centre del municipi són:

X: 419141 Y: 4594256 Z: 123'5 m.s.n.m

El control arqueològic a estat de caràcter preventiu, i es va realitzar els dies 17 i 18 del mes de desembre de 2007 i en motiu de l'excavació d'una fosa per instal·lar una grua prèvia a la construcció d'un edifici al carrer Maximí Fornés 14-16. Aquest carrer es troba situat al centre de dit municipi, a prop de l'església romànica de Sant Pere. L'espai on s'ubica l'edifici es troba catalogat dins el jaciment del nucli històric de Rubí.

El desenvolupament dels treballs arqueològics l'ha encarregat el promotor de les obres, Tellirana S.L. a l'empresa *Arqueociència Serveis Culturals S.L* qui ha proposat a l'arqueòleg Javier González per a la seva realització.

Fig 2. Detall plànol del solar 14-16, en vermell espai d'intervenció.

Fig 3. Parcel·la abans del rebaix de terreny.

L'actuació es va emmarcar dins els termes establerts per les directrius de l'article 47 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català, així com pel Decret 78/2002 del Reglament de Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic, on es regulen les intervencions arqueològiques i paleontològiques, i on es garanteixen la solvència tècnica de les intervencions.

Els terminis de la realització de la intervenció han estat del 17 al 31 de desembre de 2007, segons la resolució de l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Direcció General de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura i mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya.

2. ANTECEDENTS

La finca que ens ocupa es troba ubicada dins l'espai del jaciment corresponent al nucli històric de Rubí. En aquest jaciment han estat documentats, a partir de diverses intervencions arqueològiques realitzades durant els últims 30 anys, tota una sèrie d'elements amb interès arqueològic, com sitges, paraments, etc., testimonis resultants de les diverses ocupacions que s'han produït durant un període que abasta des d'època ibèrica fins a l'època medieval. Les restes amb més entitat d'aquest jaciment han estat situades cronològicament entre els segles I i V dC, i pertanyen al món romà .

Dins el terme municipal de Rubí s'hi troben diversos i importants jaciments arqueològics que indiquen una ocupació humana continuada d'aquest espai des d'època prehistòrica, passant per la protohistòria i el món romà, fins a l'època medieval. Les restes arqueològiques més importants es troben a les zones de Can Fatjó, Ca n'Oriol, Castell de Rubí i la Serreta.

Fig 4. Restes muràries d'una vil·la romana a Ca n'Oriol (segles III-V dC)(Guàrdia, Moret i Belmonte).

L'any 1987, l'arqueòloga Roser Enrich, durant el seguiment d'una rasa de serveis que afectava diversos carrers va documentar un conjunt de ceràmiques d'època ibero-romana, datable entre s. I a.C. i el s. I d. C.

Anys més tard, al 1993, l'arqueòleg Eduard Sánchez (Arqueociència S.C.S.L.), va realitzar uns sondejos arqueològics al C/ Sant Sebastià nº 6-8, documentant restes de la fonamentació d'un mur i fragments de ceràmica ibero-romana dels s. II-I a. C.

Un any després, l'arqueòloga Goretti Vila (Arqueociència S.C. S.L.), realitzà una excavació a la Plaça del Dr. Guardiet on es va documentar part d'unes termes romanes pertanyents a la casa romana situada sota l'església de St. Pere de Rubí.

Aquesta intervenció arqueològica també va deixar al descobert part d'una necròpolis d'època medieval que ocupava la major part de la plaça.

Fig 4. Fotografia de part de les termes romanes a la Plaça del Dr. Guardiet (Goretti Vila, 1994).

Al 1996 durant les obres de construcció d'un immoble al C/ Sabadell 21-23, es va documentar el jaciment de la Serreta, una necròpolis del Bronze Antic/Mig.

L'any 2002 i amb motiu de la construcció d'un nou edifici de promoció privada al solar del C/ Xercavins nº 8, es dugué a terme un seguiment arqueològic on l'arqueòleg Carles Velasco (Arqueociència S.C. S.L.) va documentar les restes d'un paviment construït amb pedres, d'època romana, que s'interpretava com a restes d'una possible via empedrada. La mateixa intervenció va deixar al descobert diverses sitges de la mateixa època. Va ser també en aquest any quan es va realitzar, per part de J.A. Cantos, una intervenció arqueològica al C/ Ponent nº3 - Pg. Riera nº 5, la qual no va donar cap indicatiu de l'existència de materials mobles o immobles amb interès arqueològic.

Una nova intervenció l'any 2004 al C/ Sant Sebastià nº 43, dirigida per Gemma Caballé i Jordi Morera (Arqueociència S.C.S.L.), va fer possible documentar l'existència de restes d'època romana datades entre els s. I-IV d. C.

Xavier Geis Elies va realitzar una intervenció arqueològica al Carrer de Josep Torrijos nº 22 de Rubí, al juliol de 2007, on es van localitzar restes d'època moderna i algun nivell d'època romana. També en aquest mateix any es duia a terme per part de Cristina Belmonte, una intervenció on les úniques estructures documentades formaven part de l'edifici d'època contemporània (segles XIX i XX) que va ocupar aquest espai, i que fou enderrocat just abans d'iniciar-se la intervenció arqueològica. Pel que respecta a la presència d'estratigrafia o elements patrimonials d'interès no es va localitzar cap evidència.

3. MOTIUS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS

La zona on es situa aquesta parcel·la està inclosa dins el *Catàleg i Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Natural de Rubí* com a zona d'interès arqueològic, concretament amb la fitxa Q-29, així que existeix la possibilitat de recuperar dades arqueològiques importants pel coneixement de la història de Rubí des d'època prehistòrica.

La motivació del present control arqueològic és deguda, doncs, a la necessitat de controlar els possibles rebaixos i actuacions a nivell de subsòl que s'han fet en les tasques de construcció d'una fosa per una grua

Els objectius del control arqueològic han estat en la documentació de les possibles estructures arqueològiques que poguessin localitzar-se a nivell del subsòl durant les tasques de rebaix.

4. METODOLOGIA

Per tal de comprovar o descartar la presència d'elements d'interès patrimonial ocults al subsòl, s'ha efectuat el seguiment arqueològic del l'obertura del fossat de la grua i es van registrar les dades amb el sistema de registre de proposat per E.C. Harris i per A. Carandini, modificat a partir de la pràctica arqueològica per a aquest tipus de jaciments i de les circumstàncies concretes de l'excavació. Per a la realització del registre objectiu dels elements i estrats que s'exhumen es realitza una numeració correlativa dels mateixos anomenada "Unitat Estratigràfica" (U.E.) que els individualitza els uns dels altres.

5. ESTRATIGRAFIA I RESULTATS.

Els rebaixos mecànics del subsòl que s'han fet amb motiu de la realització de la fosa de la grua van realitzar-se durant els dies 17 i 18 de Desembre 2007.

Aquests rebaixos s'han excavat al mateix centre de la superfície, en una quadrat d'àrea de 24 m² (6 x 4 metres) i la seva profunditat ha estat de 1'50 metres.

Fig 5. Fotografia d'inici de la intervenció (17-XII-07).

Fig 6. Fotografia d'inici de la intervenció (17-XII-07).

En les tasques d'extracció del sediment de la zona acotada per la realització del fossat de la grua, s'ha tingut que utilitzar en funció de las variables antròpiques i sedimentològiques diverses pales i eines de la excavadora. Com tal de extrair els paviments de formigó (0'50 metres de grossor) del sector nord-est hem utilitzat una picadora que durant un dia ha estat trencant i extraient formigó i ferros de l'antiga estructura o edifici.

Fig 7. Fotografia de les tasques d'extracció dels paviments de formigó (17-XII-07).

Aquests "estrat" recent (anys 60) trencava i s'adossava sobre un nivell d'argiles molt orgàniques producte possiblement de les remocions prèvies a la urbanització més antiga d'aquesta parcel·la.

Fig 8. Fotografia de les argiles remogudes, substrat de les estructures recents (17-XII-07).

Per concretar hem de dir que l'estratigrafia bàsica i històrica de la fosa a estat la següent:

- U.E 1** 0'00-0'10 metres, nivell superficial, nivell de circulació actual compostat per sorres, sediments i restes de l'antic edifici enderrocat.
- U.E 2** 0'10-1'00 metres, nivell heterogeni d'argiles quaternàries remogudes, sorres i morter amb presència de murs de fonamentació i estructures alterades de maó. Al sector nord-est també documentem paviments de formigó i altres estructures d'època recent de l'antic habitatge/taller (ferro, depòsits, etc).
- U.E 3** 1'00-150 metres, nivell d'argiles vermelles documentat puntualment en el sector NE i SE, argiles quaternàries post holocèniques (deposició natural).
- U.E 4** 1'20-1'50 metres, nivell de sorres i graves oxidades d'origen fluvial i col·luvial (quaternari, *pliocè*).

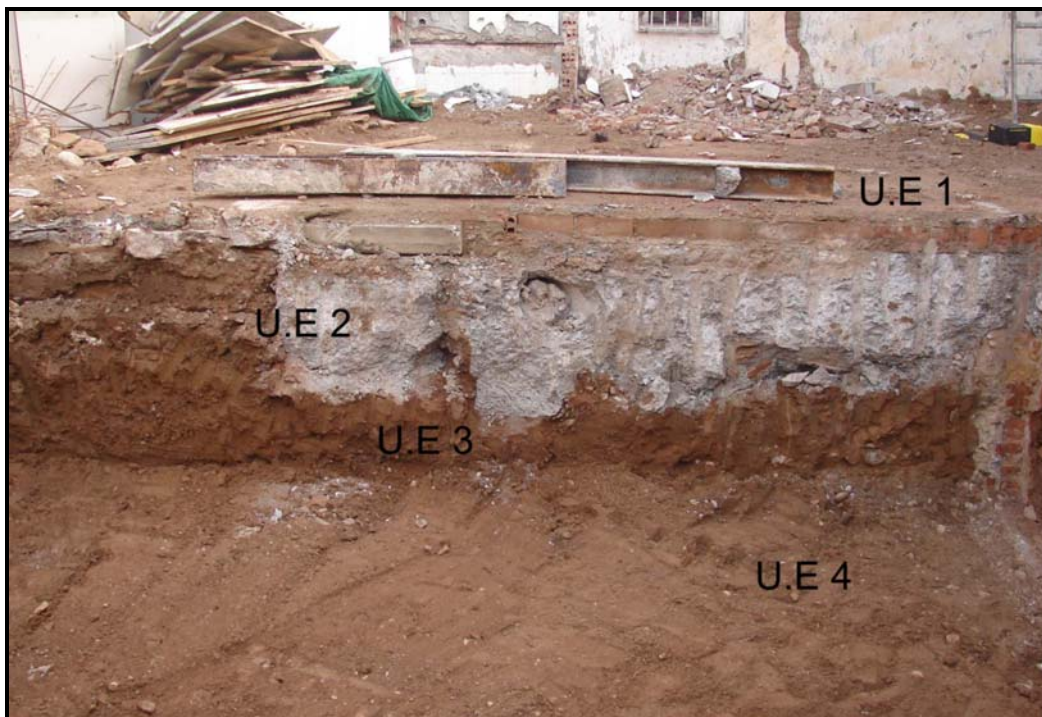

Fig 9. Estratigrafia bàsica i històrica del rebaix o fosa de grua.

Fig 10. Foto final de l'intervenció.

En aquest sediment de deposició natural tampoc es va documentar cap evidència patrimonial.

Per concloure aquesta intervenció i aquesta memòria hem d'apuntar que només es van documentar estructures que formaven part de l'edifici d'època recent que va ocupar aquest espai, i que fou enderrocat abans d'iniciar-se la intervenció arqueològica.

En definitiva, els resultats d'aquesta intervenció van ser d'esterilitat arqueològica en el subsòl de la parcel·la, ja que no va aparèixer cap tipus d'estructura arqueològica visible ni tampoc material arqueològic.

6. BIBLIOGRAFIA

A.A.D.D (2003): *Catàleg Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Natural de Rubí. Fitxa Q-29.* Ajuntament de Rubí.

CANTOS, José A. (2002) ; *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Ponent, 3- Pg. Riera,5.* (Rubí, Vallès Occidental) Arqueociència S.C.S.L..

GUÀRDIA, MORET I BELMONTE (2003) ; *Memòria de la intervenció arqueològica a Ca n' Oriol* (Rubí, Vallès Occidental) Arqueociència S.C.S.L..

CANTOS, José A. 2005; *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Sabadell, 25* (Rubí, Vallès Occidental). Arqueociència S.C.S.L..

SUBIRANAS FÀBREGAS, Carme 2005.; *Memòria del seguiment arqueològic al carrer Sant Joan* (Rubí, Vallès Occidental). Arqueociència S.C.S.L., 2005.